

Hof van beroep Brussel 14 november 2012

Zaak: 2011/AR/2982

CONTINUÏTEIT VAN ONDERNEMINGEN

Algemene bepalingen – Gevolgen van de beslissing tot reorganisatie – Boedelschuld

CONTINUITÉ DES ENTREPRISES

Dispositions générales – Conséquences de la décision de réorganisation – Amende

De zaak betreft een gerechtelijke reorganisatie die wordt opgevolgd door een faillissement. De FOD Financiën doet aangifte van een schuldvordering ten belope van 164.265,27 EUR, wegens nog verschuldigde bedrijfsvoorheffing, en maakt hierbij aanspraak op het statuut van boedelschuldeiser, welke kwalificatie betwist wordt door de curator.

Voor de rechtbank van koophandel te Nijvel vordert de FOD Financiën in hooforde de erkenning van haar schuldvordering als boedelschuld, en in ondergeschikte orde de toelating van haar schuldvordering tot het bevoorrecht passief. De rechtbank van koophandel wees de erkenning als boedelschuld af, en kende enkel de ondergeschikte vordering toe. Niet tevreden met het behaalde resultaat, stelde de FOD Financiën hoger beroep in.

De FOD Financiën voerde hierbij aan dat de verschuldigde bedrijfsvoorheffing een boedelschuld was op grond van artikel 37, 1ste lid WCO. Deze bepaling leest als volgt: *“[i]n de mate dat de schuldvorderingen ten aanzien van de schuldenaar beantwoorden aan prestaties uitgevoerd tijdens de procedure van gerechtelijke reorganisatie door zijn medecontractant, en ongeacht of zij voortvloeien uit nieuwe verbintenissen van de schuldenaar of uit overeenkomsten die lopen op het ogenblik van het openen van de procedure, worden zij beschouwd als boedelschulden in een navolgende vereffening of faillissement tijdens de periode van reorganisatie of na het beëindigen ervan, in zoverre er een nauwe band bestaat tussen de beëindiging van de procedure en die collectieve procedure”*.

De inzet van het debat betrof aldus de vraag of artikel 37, 1ste lid WCO enkel betrekking heeft op schuldvorderingen die voortvloeien uit contractuele verhoudingen, of (ook) betrekking heeft op schuldvorderingen die voortvloeien uit wettelijke bepalingen, in casu de bedrijfsvoorheffing. Op basis van een analyse van de rechtspraak onder vigeur van de wet gerechtelijk akkoord en de parlementaire voorbereiding van de wet continuïteit ondernemingen, oordeelt het hof van beroep dat de afwezigheid van een contractuele band tussen de FOD Financiën en de schuldenaar niet verhindert dat de schuldvorderingen van de FOD Financiën boedelschulden zijn in het ulterieure faillissement van de schuldenaar.

A.V.H.

Grondwettelijk Hof 13 december 2012

Zaak: 151/2012

CONTINUÏTEIT VAN ONDERNEMINGEN

Gerechtelijke reorganisatie – Algemene bepalingen – Gevolgen van de beslissing tot reorganisatie – Boedelschuld

CONTINUITÉ DES ENTREPRISES

Réorganisation judiciaire – Dispositions générales – Conséquences de la décision de réorganisation – Amende

Artikel 334 van de programmawet van 27 december 2004, zoals gewijzigd bij artikel 194 van de programmawet van 22 december 2008, bepaalt dat elke som die aan een persoon moet worden teruggegeven of betaald, hetzij in het kader van de toepassing van de belastingwetten die onder de bevoegdheid van de Federale Overheidsdienst Financiën vallen of waarvan de inning en invordering door die Federale Overheidsdienst worden verzekerd, hetzij krachtens de bepalingen van het burgerlijk recht met betrekking tot de onverschuldigde betaling, naar keuze en zonder formaliteit door de bevoegde ambtenaar kan worden aangewend ter betaling van de door deze persoon verschuldigde bedragen bij toepassing van bedoelde belastingwetten of ter voldoening van de fiscale of niet-fiscale schuldvorderingen waarvan de inning en invordering, door of krachtens een bepaling met kracht van wet, door de Federale Overheidsdienst Financiën worden verzekerd. Die aanwending wordt beperkt tot het niet-betwiste gedeelte van de schuldvorderingen op deze persoon. Wat opvalt, is dat deze regeling van toepassing blijft in geval van beslag, overdracht, samenloop of een insolventieprocedure.

Aan het Grondwettelijk Hof werd de vraag voorgelegd of deze regeling de artikelen 10 en 11 van de Grondwet schendt, in zoverre het de gefailleerde wiens schuldvordering is ontstaan uit een verrichting van vóór het faillissement, de gefailleerde wiens schuldvordering is ontstaan uit de handelsverrichtingen die door de curator zijn voortgezet na de faillietverklaring en de gefailleerde wiens schuldvordering is ontstaan uit de uitoefening van een *nieuwe handelsactiviteit* na de faillietverklaring, op dezelfde wijze behandelt, terwijl zij in verschillende situaties zijn geplaatst. Aanleiding tot deze prejudiciële vraag was de aanwending van een belastingkrediet (terugbetaling van BTW, ‘opgebouwd’ na het faillissement en voor de sluiting van het faillissement, en in verband met een nieuwe activiteit van de gefailleerde) ter aanzuivering van schulden inzake inkomstenbelastingen.

Eerder had het Grondwettelijk Hof reeds een schending van de artikelen 10 en 11 van de Grondwet vastgesteld, in zoverre dat artikel 334 van de programmawet van 27 december 2004 in het geval van een faillissement de compensatie toelaat tussen een fiscale schuld voorafgaand aan de faillietverklaring en een fiscale schuldvor-